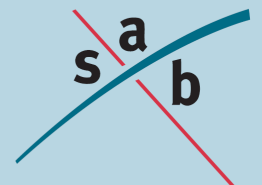

Bestemmingsplan

Thematische herziening archeologie

Gemeente Brunssum

Datum: 1 december 2015
Projectnummer: 130510
ID: NL.IMRO.0899.BPPPArcheologie-vast

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging plangebied	3
1.3	Geldende bestemmingsplannen	4
1.4	Opzet	4
2	Haalbaarheid	5
2.1	Rijks- en provinciaal beleid	5
2.2	Gemeentelijk archeologiebeleid	5
2.3	Economische uitvoerbaarheid	9
2.4	Overige haalbaarheidsaspecten	9
3	Wijze van bestemmen	10
3.1	Enkelbestemmingen en dubbelbestemmingen	10
3.2	Thematische herziening	10
3.3	Bestemmingen in dit bestemmingsplan	10
4	Procedure	12
4.1	Inspraak en vooroverleg	12
4.2	Zienswijzen	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

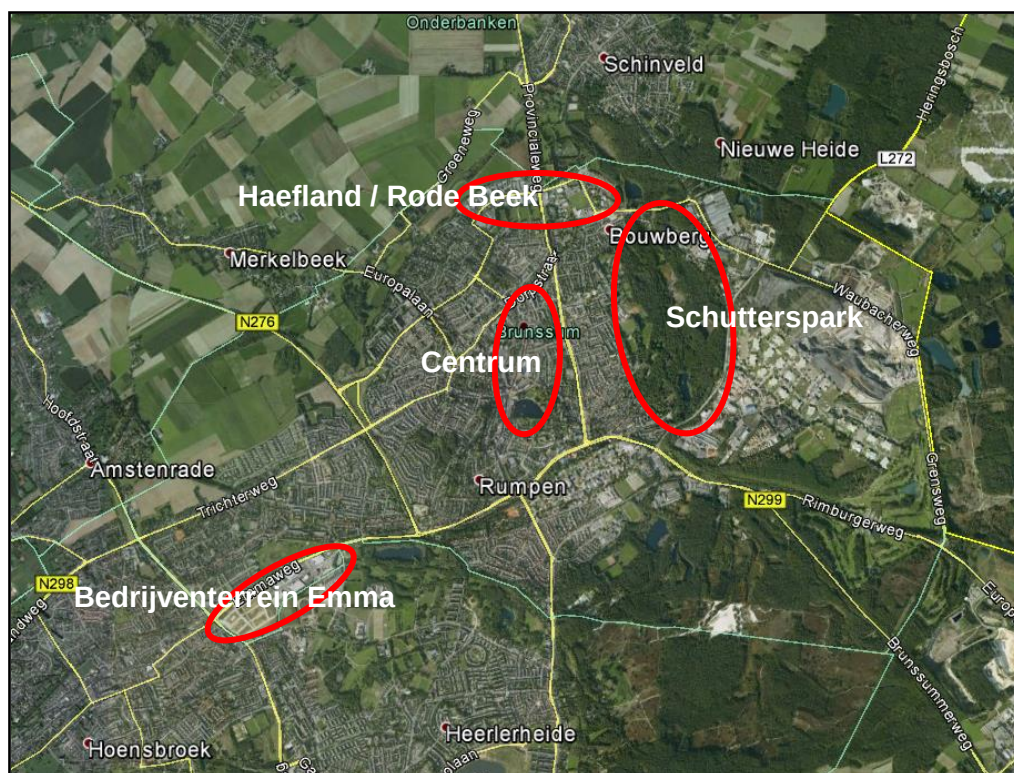
Het “Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed”, kortweg het Verdrag van Malta, is op 16 januari 1992 te Valetta tot stand gekomen. Het Verdrag beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. In 1992 ondertekende Nederland het 'Verdrag van Malta' van de Raad voor Europa. In het verdrag is de omgang met het Europees archeologisch erfgoed geregeld. Het verdrag is geratificeerd door de Eerste en Tweede Kamer en sedert september 2007 is de Archeologische monumentenzorg geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988. De essentie is dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van archeologische waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang, beter nog het cultuurhistorisch belang, vanaf het begin meewegen in de besluitvorming.

In aansluiting op het Verdrag van Malta streeft de provincie Limburg naar een versterking van de relatie ruimtelijke ordening en archeologie. Nu de archeologische monumentenzorg geïmplementeerd is in de Monumentenwet 1988 hebben alle overheden de zorgplicht voor archeologische waarden, dus ook de gemeenten. Binnen de ruimtelijke ordening in Nederland speelde de gemeente reeds een cruciale rol. Voor de archeologie geldt nu hetzelfde. De gemeente Brunssum beschikt over een eigen archeologische verwachtings- en beleidskaart, waarop de gebieden met archeologische waarden en verwachtingen zijn aangegeven. Deze is vastgesteld in de raadsvergadering van 1 oktober 2013 en op 6 november 2013 openbaar bekend gemaakt. De archeologische verwachtingskaart vervangt de eerder vastgestelde archeologische waardenkaart en deze waardenkaart is derhalve bij besluit van 1 oktober 2013 ingetrokken. Op 1 oktober 2013 is bovendien een nieuwe Erfgoedverordening vastgesteld en deze is eveneens op 6 november 2013 gepubliceerd.

Deze stukken vormen de basis van dit bestemmingsplan. Door middel van voorliggend bestemmingsplan wordt de archeologische regeling in een aantal geldende bestemmingsplannen herzien.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied bestaat uit de gronden behorend tot de bestemmingsplannen ‘Centrum’, ‘Centrum, 1^e herziening’, ‘Haefland / Rode Beek’, ‘Schutterspark’ en ‘Bedrijventerrein Emma’ van de gemeente Brunssum. Op de navolgende afbeelding is de globale ligging van het plangebied weergegeven. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding van dit bestemmingsplan.

Globale ligging plangebied (bron: Google Earth)

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Deze thematische herziening is van toepassing op de navolgende geldende bestemmingsplannen van de gemeente Brunssum:

Bestemmingsplan	Vaststelling
Centrum	1 juli 2010
Centrum, 1 ^e herziening	14 april 2015
Bedrijventerrein Emma	23 april 2013
Haeftland / Rode Beek	11 juni 2013
Schutterspark	19 mei 2010

1.4 Opzet

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan aangetoond. In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op de wijze van bestemmen. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de procedure.

2 Haalbaarheid

2.1 Rijks- en provinciaal beleid

Zowel het rijks- als provinciaal beleid wordt in dit bestemmingsplan niet aan de orde gesteld. Reden hiervoor is gelegen in het feit dat, voor zover relevant, het lokale beleid een doorvertaling betreft van dit bovenlokale beleid en er derhalve geen sprake is van strijdigheid.

2.2 Gemeentelijk archeologiebeleid

Op 1 oktober 2013 heeft de gemeenteraad van Brunssum de Erfgoedverordening Gemeente Brunssum 2013 vastgesteld. Tot die tijd werd gewerkt met de Erfgoedverordening van 2010 en met de bijbehorende archeologiekaart. In de afgelopen jaren is de kennis inzake archeologie verbeterd. De verbeteringen van het kennisniveau en de ervaringen, die met de Erfgoedverordening 2010 zijn opgedaan, vormen de basis voor de actualisering van de gemeentelijke archeologische kaart en de erfgoedverordening.

Op basis van de nieuwe gemeentelijke archeologische verwachtingskaart en de daarbij behorende regionaal opgestelde tabel "Ondergrenzen Archeologisch onderzoeksplicht Parkstad" wordt beoordeeld of ten behoeve van een bepaalde ontwikkeling nader archeologisch onderzoek noodzakelijk is. De archeologische verwachtingskaart en de bijbehorende tabel zijn in deze paragraaf opgenomen.

Bij grondversturende activiteiten wordt op basis van deze kaart een advies uitgebracht door een terzake bevoegde deskundige over de aard van het uit te voeren archeologische onderzoek. Dit kan een bureaustudie zijn eventueel gecombineerd met een inventariserend onderzoek. Indien er sprake is van archeologische waarden die als waardevol worden aangemerkt heeft de gemeente verschillende mogelijkheden. In de eerste plaats kan de gemeente bestemmingen kiezen die goed samengaan met de archeologische waarden. Ten tweede kan de gemeente voorschriften aan de vergunning verbinden. Ten slotte kan een gemeente ook afzien van verdere planvorming.

Het is de bedoeling dat de archeologische verwachtingskaart in de gemeentelijke bestemmingsplannen en beheersverordeningen wordt geïmplementeerd.

Vooruitlopend op de vaststelling van de huidige archeologische verwachtingskaart is deze door middel van een dubbelbestemming op de verbeelding en een daaraan gekoppelde regeling reeds opgenomen in de beheersverordeningen "Woongebied", "Bedrijventerreinen" en "Buitengebied" die op 11 september 2013 zijn vastgesteld. De archeologische verwachtingskaart zal ook in toekomstige bestemmingsplannen en beheersverordeningen worden opgenomen, tenzij uit onderzoek vooraf blijkt dat er geen sprake is van een archeologische (verwachtings)waarde.

Vóór september 2013 zijn in de meeste geactualiseerde bestemmingsplannen eveneens archeologische waarden opgenomen, maar dan op basis van de voormalige archeologische waardenkaart. De huidige archeologische verwachtingskaart wijkt daar dermate vanaf dat het wenselijk is om deze nieuwe verwachtingskaart ook voor die

desbetreffende bestemmingsplannen van toepassing te verklaren. De gemeente Brunssum heeft er derhalve voor gekozen om de nieuwe archeologische verwachtingskaart door middel van onderhavige thematische herziening te implementeren in de geldende bestemmingsplannen 'Centrum', 'Centrum, 1^e herziening', 'Bedrijventerrein Emma', 'Haefland / Rode Beek' en 'Schutterspark'.

De archeologische verwachtingskaart kent de navolgende waarden:

- Waarde 1: Monumenten, terreinen van zeer hoge waarde, wettelijk beschermd;
- Waarde 2: Monumenten, terreinen van zeer hoge waarde;
- Waarde 3: Overige monumenten en gebieden met een hoge verwachtingswaarde;
- Waarde 4: Gebieden met een middelhoge verwachtingswaarde;
- Waarde 5: Gebieden met een lage verwachtingswaarde
- Waarde 6: Geen verwachtingswaarde

In Brunssum zijn alleen de waarden 2 t/m 6 van toepassing. De gemeente Brunssum heeft ervoor gekozen waarde 6 niet in de bestemmingsplannen op te nemen, omdat in deze gebieden geen nader onderzoek hoeft plaats te vinden. Voor waarde 1 geldt in alle gevallen dat er een vergunningaanvraag bij het Rijk (RCE) moet worden ingediend conform de Monumentenwet.

In het onderhavige thematische herziening is derhalve een regeling opgenomen voor de waarden 2 t/m 5 en deze waarden zijn op de verbeelding aangeduid middels de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 2 (zeer hoge waarde)', 'Waarde - Archeologie 3 (hoge waarde)', 'Waarde - Archeologie 4 (middelhoge waarde)' en 'Waarde - Archeologie 5 (lage waarde)'.

In de regels is per waarde opgenomen in welke gevallen een archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is de tabel "Ondergrenzen Archeologisch onderzoeksplicht Parkstad" waarin per waarde is aangegeven bij welke maximale verstoringsdiepte en maximale oppervlakte van de bodemingreep een onderzoeksplicht van toepassing is. Slechts wanneer beide maximale ondergrenzen worden overschreden, is een archeologisch onderzoek noodzakelijk.

In de regeling is verder een onderscheid gemaakt tussen bouwen, andere werken en werkzaamheden (aanleggen) en slopen.

Tevens is een algemene regeling opgenomen om de thematische herziening te wijzigen ten behoeve van:

- het toekennen van een archeologische waarde aan een locatie zonder archeologische verwachtingswaarde;
- een waarde om te zetten in een andere waarde.

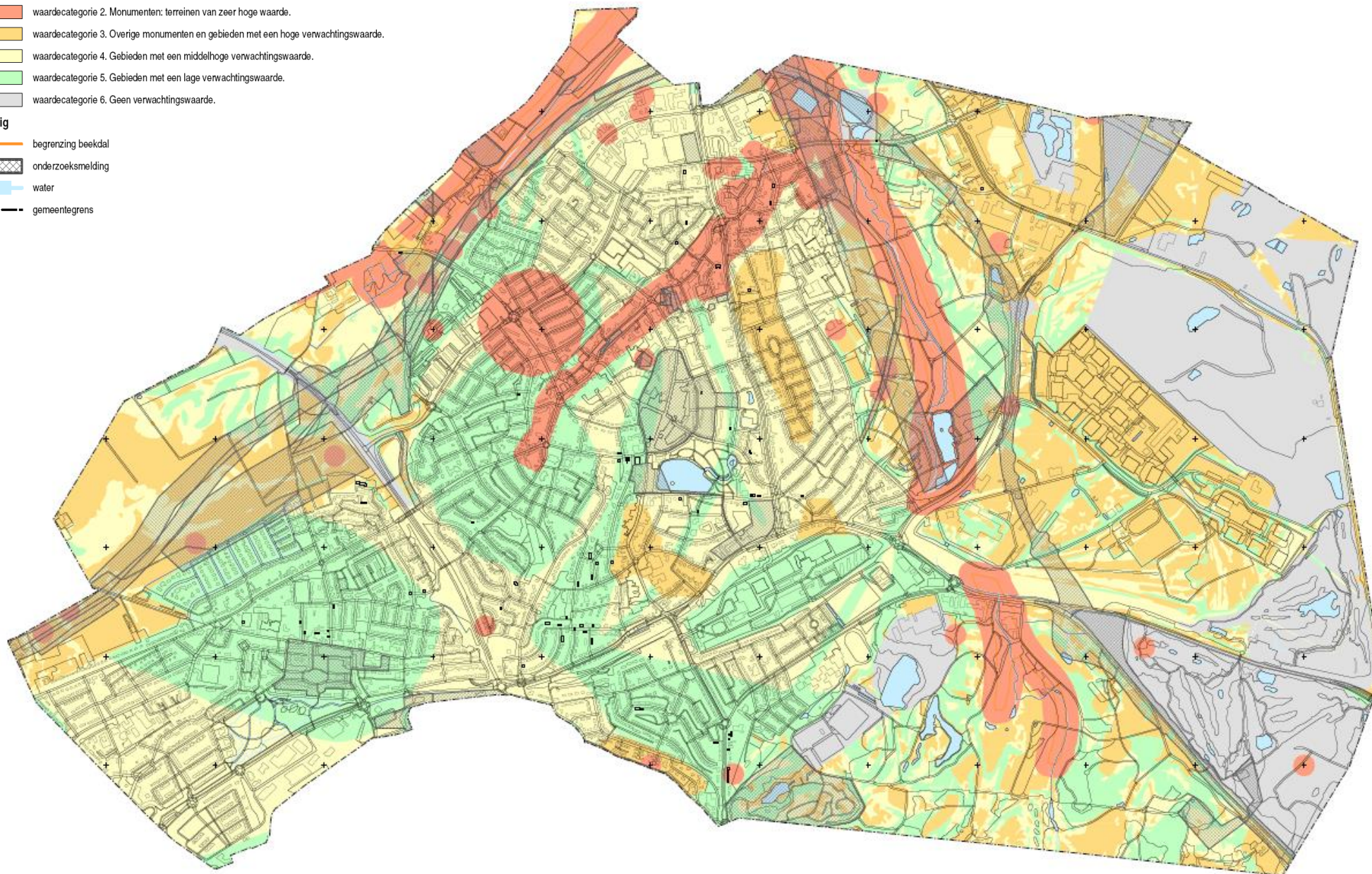
legenda

waardecategorie

- waardecategorie 1. Monumenten; terreinen van zeer hoge waarde, wettelijk beschermd.
- waardecategorie 2. Monumenten; terreinen van zeer hoge waarde.
- waardecategorie 3. Overige monumenten en gebieden met een hoge verwachtingswaarde.
- waardecategorie 4. Gebieden met een middelhoge verwachtingswaarde.
- waardecategorie 5. Gebieden met een lage verwachtingswaarde.
- waardecategorie 6. Geen verwachtingswaarde.

overig

- begrenzing beekdal
- onderzoeksmelding
- water
- gemeentegrens

		Ondergrenzen archeologische onderzoeksplicht Parkstadgemeenten		
		beslistabel onderzoeksplicht bij bestemmingsplanwijziging als bedoeld in artikel 3,1 Wro, afwijking van het bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3,6 Wro en artikel 2,12 Wabo en omgevingsvergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2,1, eerste lid onder a, b, f, g en h Wabo en artikel 2,2, eerste lid onder b, sub 1, en c Wabo		
Cat.	omschrijving categorieën archeologische gebieden	verstoringsdiepte bodemingreep	oppervlakte bodemingreep	wel of geen onderzoeksplicht?
1	Monumenten: terreinen van zeer hoge waarden, wettelijk beschermd	nvt	nvt	vergunningaanvraag bij Rijk (RCE) conform monumentenwet
2	Monumenten: terreinen van zeer hoge waarde	> 40 cm nee nee ja ja	> 100 m2 nee ja nee ja	geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht onderzoeksplicht (inwinnen advies senior-archeoloog over aard uit te voeren onderzoek)
3	Overige monumenten en gebieden met een hoge verwachtingswaarde	> 40 cm nee nee ja ja	> 250 m2 nee ja nee ja	geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht onderzoeksplicht (inwinnen advies senior-archeoloog over aard uit te voeren onderzoek)
4	Gebieden met een middelhoge verwachtingswaarde	> 40 cm nee nee ja ja	> 2.500 m2 nee ja nee ja	geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht onderzoeksplicht (inwinnen advies senior-archeoloog over aard uit te voeren onderzoek)
5	Gebieden met een lage verwachtingswaarde	>40 cm nee nee ja ja	> 10.000m2 nee ja nee ja	geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht geen onderzoeksplicht onderzoeksplicht (inwinnen advies senior-archeoloog over aard uit te voeren onderzoek)
6	Geen verwachtingswaarde	nvt	nvt	geen onderzoeksplicht

2.3 Economische uitvoerbaarheid

Afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bevat bepalingen over de grond-exploitatie. Artikel 6.12 lid 2 Wro bepaalt dat de gemeenteraad een exploitatieplan vaststelt voor gronden waarop een bij een algemene regel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. In artikel 6.12 lid 2 Wro is bepaald dat, in afwijking van artikel 6.12 lid 1 Wro, de gemeenteraad bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan kan besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is, en;
- het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13 lid 2 Wro, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Het vaststellen van een exploitatieplan voor de ontwikkeling van het voorliggende bestemmingsplan is niet nodig, nu geen bouwplan wordt mogelijk gemaakt waarvoor de gemeente wenst kosten te verhalen. De kosten voor het opstellen van deze thematische herziening komen voor rekening van de gemeente.

2.4 Overige haalbaarheidsaspecten

Dit bestemmingsplan voorziet niet in de realisatie van functies die gevoelig zijn vanuit verkeerslawaaï, geur, luchtkwaliteit, externe veiligheid of andere milieuaspecten. Ook voorziet dit bestemmingsplan niet in functies die hinder met zich mee kunnen brengen voor gevoelige functies. Verder spelen de aspecten flora en fauna, bodem, water en verkeer/parkeren geen rol bij deze thematische herziening. De thematische herziening is dan ook niet verder aan voornoemde haalbaarheidsaspecten getoetst.

3 Wijze van bestemmen

3.1 Enkelbestemmingen en dubbelbestemmingen

Via een bestemming wordt een bepaalde functie toegestaan. Door middel van bijvoorbeeld de bestemming 'Wonen' wordt de woonfunctie toegestaan. Dit is een zogenaamde enkelbestemming. De bescherming van archeologische waarden is gewaarborgd door middel van een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming bestemt de grond 'dubbel'. Dat houdt in het kader van archeologie in dat aan de betrokken grond naast, bijvoorbeeld, de enkelbestemming Wonen ook een tweede functie wordt toegerekend. Die tweede functie is in dit geval de archeologische waarde.

3.2 Thematische herziening

Een dubbelbestemming kan in een 'gewone' herziening opgenomen worden samen met enkelbestemming(en). Een andere optie is om de dubbelbestemming in één bestemmingsplan op te nemen voor meerdere onderliggende bestemmingsplannen. Dan worden de betreffende geldende bestemmingsplannen op één thema herzien: een thematische herziening. Voor die laatste mogelijkheid is in voorliggend geval gekozen. In dit bestemmingsplan wordt in één keer voor vier bestemmingsplannen het thema archeologie van een passende bestemmingsregeling voorzien. Dit heeft de volgende voordelen:

- 1 het aspect archeologie is in één keer overal goed geregeld wat belangrijk is voor het archeologische belang;
- 2 de regeling is voor de hele gemeente overal hetzelfde wat de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid ten goede komt;
- 3 door de regeling in één plan op te nemen ontstaat het beste inzicht in de achtergronden en werking van de regeling: er is overzicht.

De juridische constructie van deze thematische herziening zorgt er voor dat de vier betreffende bestemmingsplannen blijven gelden. Uitsluitend de planobjecten (onderdelen op de verbeelding) en regels die betrekking hebben op het thema archeologie komen te vervallen en worden vervangen door nieuwe planobjecten en regels.

3.3 Bestemmingen in dit bestemmingsplan

In de thematische herziening zijn de volgende dubbelbestemmingen opgenomen:

- Waarde - Archeologie 2 (zeer hoge waarde)
- Waarde - Archeologie 3 (hoge waarde)
- Waarde - Archeologie 4 (middelhoge waarde)
- Waarde - Archeologie 5 (lage waarde)

In elke bestemming is bepaald dat de betreffende gronden naast de onderliggende enkelbestemmingen tevens zijn bestemd voor het behoud en bescherming van de archeologische waarden van de gronden. Deze bescherming is vervolgens uitgewerkt in een regeling voor het bouwen en een omgevingsvergunningplicht voor werken, werkzaamheden en het slopen.

Het onderscheid tussen de verschillende dubbelbestemmingen is gelegen in de voorgeschreven oppervlaktemaat van de beoogde bodemingreep. Per dubbelbestemming geldt een andere maat voor bodemingrepen die zondermeer zijn toegestaan:

- Waarde - Archeologie 2 (zeer hoge waarde): 100 m²;
- Waarde - Archeologie 3 (hoge waarde): 250 m²;
- Waarde - Archeologie 4 (middelhoge waarde): 2.500 m²;
- Waarde - Archeologie 5 (lage waarde): 10.000 m².

De dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 1 (wettelijk beschermd)' komt niet voor, maar is wel opgenomen in de bijlage bij de regels. Dit heeft te maken met de wijzigingsbevoegdheid die is opgenomen om een dubbelbestemming te wijzigen in een andere dubbelbestemming als dat nodig is gelet op de aanwezige archeologische waarden.

4 Procedure

4.1 Inspraak en vooroverleg

De archeologische verwachtingskaart heeft reeds bij de vaststelling van de Erfgoedverordening ter inspraak gelegen. Dit bestemmingsplan vertaalt dat beleid en laat het doorwerken in andere bestemmingsplannen. Nu het beleid reeds in andere procedures ter inspraak heeft gelegen of is voorbesproken, is ervoor gekozen bij de onderhavige thematische herziening geen inspraak te houden of vooroverleg te plegen.

4.2 Zienswijzen

In de bijlage bij het raadsbesluit is de Nota van zienswijzen en wijzigingen opgenomen. In deze Nota zijn de resultaten van de zienswijzen in het kader van dit bestemmingsplan samengevat en beantwoord.